

Innst. S. nr. 103

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 5 (2004-2005)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 71/2004 av 8. juni 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsforordning (EF) nr. 2679/98 om det indre markeds virkemåte med hensyn til det frie varebytte mellom medlemsstatene og Rådets og medlemsstatenes resolusjon nr. 1212 av 7. desember 1998 om det frie varebytte

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 71/2004 av 8. juni 2004 ble vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering) til EØS-avtalen endret for å innlemme rådsforordning (EF) nr. 2679/98 av 7. desember 1998 om det indre markeds virkemåte med hensyn til det frie varebytte mellom medlemsstatene (håndhevingsforordningen) og resolusjon nr. 1212 vedtatt av Rådet og representantene for medlemsstatenes regjeringer samlet i Rådet av 7. desember 1998 om det frie varebytte.

Håndhevingsforordningen pålegger statene å gripe inn med nødvendige tiltak når transport av varer mellom medlemsstater stanses, forsinkes eller vanskeliggjøres ved fysiske tiltak eller på annen måte. Inngrepsplikten gjelder bare dersom hindringen av det frie varebytte er alvorlig og fører til betydelig tap for dem som blir berørt. Det er dessuten et vilkår at øyeblikkelige tiltak er nødvendige for å unngå at hindringen vedvarer, brer seg eller forverres. Retten til bl.a. å streike eller demonstrere skal respekteres. Det er norske myndigheter som bestemmer hvilke tiltak som skal iverksettes. Situasjonene vil ofte gjøre det nødvendig for politiet å gripe inn, men dette må vurderes konkret.

Hvis slike situasjoner oppstår, eller når det er fare for slike situasjoner, skal medlemsstaten umiddelbart informere Kommissjonen, som videreformidler infor-

masjonen til øvrige medlemsstater. Hvis Kommissjonen mener at det foreligger en hindring som innebærer inngrepsplikt, kan den oppfordre medlemsstaten til å iverksette tiltak. På EFTA-siden vil EFTAs overvåkingsorgan ha de oppgavene som Kommissjonen har overfor EU-landene.

Resolusjonen som ble vedtatt i tilknytning til forordningen, understreker betydningen av de hensynene som forordningen skal ivareta.

Forordningen ligger i grenseområdet for EØS-avtalens virkeområde, fordi den kan gjøre det nødvendig å utøve tvangsmakt. Ettersom forordningen dels bygger på EF-domstolens tolkning av reglene om fritt varebytte, synes det forsvarlig å legge til grunn at den faller inn under EØS-avtalens virkeområde. For å motvirke mulige presedensvirkninger ble det inntatt en felles erklæring fra EFTA/EØS-statene og Kommissjonen om at EUs justis- og politisamarbeid som sådant ikke er omfattet av EØS-avtalen.

Det må antas at EØS-avtalen allerede i dag kan innebære en plikt til å fjerne privatpersoners hindringer av det frie varebytte. Forordningen gjør det ikke nødvendig å utvide politiets fullmakter. Reglene i forordningen om informasjonsutveksling med andre stater vil derimot innebære noe nytt. Forslag til lovendringer er inntatt i Ot.prp. nr. 6 (2004-2005), der forordningen foreslås gjort til norsk lov ved inkorporasjon. Den tilknyttede resolusjonen trenger ikke å gjennomføres ved lov eller forskrift, men Norge vil være forpliktet til å ta resolusjonen i betraktning ved anvendelsen av forordningens regler.

Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen vil trolig ikke få økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for norske håndhevende myndigheter.

Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen vil være en fordel for norsk eksportnæring, og Justisdepartementet tilrår at Norge deltar i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsforordning (EF) nr. 2679/98 av 7. desember 1998 om det indre markeds virkemåte med hensyn til det frie varebytte

mellom medlemsstatene og resolusjon nr. 1212 vedtatt av Rådet og representantene for medlemsstatenes regjeringer samlet i Rådet av 7. desember 1998 om det frie varebytte. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Anne Helen Rui og Knut Storberget, fra Høyre, lederen Trond Helleland, Linda Cathrine Hofstad og Ingjerd Schou, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad, fra Kristelig Folkeparti, Einar Holstad og Finn Kristian Marthinsen, og fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, viser til departementets redegjørelse i St.prp. nr. 5 (2004-2005). Komiteen har ingen merknader til spørsmålet om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 71/2004 av 8. juni 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsforordning (EF) nr. 2679/98 om det indre markeds virkemåte med hensyn til det frie varebytte mellom medlemsstatene og Rådets og medlemsstatenes resolusjon nr. 1212 av 7. desember 1998 om det frie varebytte.

Komiteen vil likevel bemerke at samtykket til godkjenning ikke begrenser de lovlige aksjonsformer partene i arbeidslivet besitter, og at disse er fullt ut i behold også etter innlemmelsen av den aktuelle rådsforordningen.

UTENRIKSKOMITEENS MERKNADER

Utenrikskomiteen fikk oversendt forslag til innstilling fra justiskomiteen ved brev av 13. desember 2004. I brev av 12. januar 2005 uttaler utenrikskomiteen at de ikke har merknader til innstillingen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 71/2004 av 8. juni 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsforordning (EF) nr. 2679/98 om det indre markeds virkemåte med hensyn til det frie varebytte mellom medlemsstatene og Rådets og medlemsstatenes resolusjon nr. 1212 av 7. desember 1998 om det frie varebytte.

Oslo, i justiskomiteen, den 20. januar 2005

Trond Helleland
leder

Knut Storberget
ordfører